

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Heřmanov okres Žďár nad Sázavou

594 58 Heřmanov 65

Identifikátor školy: 600 130 428

Termín konání orientační inspekce: 19., 20. a 23. duben 2001

Čj.	115 113/2001-11048
Signatura	ok5bu116

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Heřmanov je dvojtřídní neúplná škola. Nemá součásti. Navštěvuje ji 29 žáků 1. - 5. ročníku (6+4+6+4+9 žáků). Jejich výchovu a vzdělávání zabezpečují čtyři pedagogičtí pracovníci. Výuka probíhá podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

Budova školy je starší, ale opravovaná, zvláště v posledních dvou letech byla uskutečněna řada oprav umožňujících bezproblémový provoz. V sousedství školy (na školní zahradě) jsou ve výstavbě základní zařízení pro výuku tělesné výchovy – hřiště, doskočiště aj. Výuka probíhá ve dvou učebnách, k dispozici je dále ředitelna (používaná i jako sborovna a kabinet), šatny, sociální zařízení, suterénní místnost upravená jako provizorní tělocvična a herna, kotelna a další provozní prostory. Vybavení učebnicemi, pomůckami, didaktickou a výpočetní technikou je průměrné. Pitný režim je zajišťován distribucí mléka, o stravování není ze strany žáků a jejich rodičů zájem. V prostorách školy je čisto a pořádek, z půdního prostoru je třeba postupně likvidovat vyřazený materiál.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika

V průběhu inspekce bylo hospitováno v pěti hodinách uvedených předmětů. Týdenní hodinové dotace odpovídaly učebnímu plánu. Probírané učivo bylo v souladu s osnovami. Vyučující mají učivo rozvrženo, postupováno je podle používaných učebnic. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla rozdílná, většinou kvalitní a v souladu se zásadou soustavnosti a návaznosti na předcházející učivo.

Polovina hodin sledovaných předmětů je vyučována bez odborné a pedagogické způsobilosti. Na kvalitu výuky neměla tato skutečnost (i vlivem dlouhodobé pedagogické praxe vyučujícího) výraznější negativní vliv. Podmínky výuky (světelné, tepelné a vybavení učeben žákovským nábytkem) byly příznivé. Z pomůcek bylo pracováno hlavně s učebnicemi, pracovními sešity a kopírovanými materiály. Žákovská knihovna má vyhrazenou pravidelnou půjčovnou dobu, vybrané tituly jsou ve výuce využívány. Naučná a populární literatura je umístěna i ve třídách a používána v případě potřeby jako další zdroj informací. Činnosti relaxačního charakteru byly ve výuce zařazovány spíše výjimečně.

Řízení a struktura hodin vycházela ze ztížených podmínek souběžné výuky dvou a tří ročníků ve třídě. V organizaci hodin byla takřka výhradně používána frontální výuka jednoho ročníku v kombinaci se samostatnou, zpravidla písemnou prací dalších ročníků. Diferencované úkoly nebyly zadávány. Účinnost výuky byla podporována individuálním přístupem vyučujících k žákům. Při samostatné práci žáci zpravidla procvičovali a aplikovali získané poznatky, malý prostor byl poskytován pro kooperační techniky. V průběhu inspekce byly prohlédnuty sešity a písemné práce žáků. Jsou většinou pečlivě sledovány učiteli, jejich grafická úroveň je dobrá.

Jen v části hodin byly uplatněny vstupní motivační prvky. V úvodu vyučovacích jednotek učitelé zpravidla opakovali a prověřovali výchozí znalosti a dovednosti, někdy společně se všemi ročníky třídy. Sledovali výsledky učení, při plnění úkolů poskytovali žákům radu a pomoc. Hodnocení bylo prováděno slovní pochvalou, byla oceňována snaha a pokrok. Byla rozvíjena schopnost sebekontroly, dbáno na zpětnou vazbu okamžitým (místy však až rušivým) opravováním a vyhodnocováním samostatné práce. V závěrečné části většiny hodin chyběl prostor pro shrnutí učiva, opakování poznatků a zhodnocení aktivity dětí.

Výuka probíhala v klidné, pracovní atmosféře. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah,

dostávali prostor ke komunikaci. Vzájemné vztahy žáků a učitelů byly partnerské a přátelské, žáci byli aktivní, pozorní a vstřícní.

Plánování a příprava výuky, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Personální, materiální a psychohygienické podmínky, formy a metody výuky, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je kvalita výuky ve sledované skupině předmětů hodnocena jako průměrná.

Přírodovědné, společenskovední a výchovné předměty

Z uvedené skupiny bylo hospitováno v pěti hodinách předmětů vlastivěda, prvouka, praktické činnosti, tělesná a výtvarná výchova. Týdenní hodinové dotace odpovídaly učebnímu plánu. Ve většině předmětů mají vyučující učivo celoročně rozvrženo. Rozvržení, probírané učivo a prováděné činnosti byly zpravidla v souladu s osnovami. Ve vlastivědě a přírodovědě byla zatím (podle dosavadních záznamů v třídních knihách) v nízkém rozsahu zařazována témata z oblasti výchovy ke zdraví, v některých hodinách výtvarné výchovy, praktických činností, prvouky a tělesné výchovy při souběžné výuce až tří ročníků vyučování probíhalo jednotně, obsah učiva pro jednotlivé ročníky byl jen minimálně odlišen a diferencován.

Takřka polovina sledovaných hodin byla vyučována učiteli bez požadované kvalifikace. Na kvalitu výuky neměla tato skutečnost výraznější negativní vliv. Výuka tělesné výchovy probíhala na hřišti, ostatní předměty byly vyučovány v běžných třídách. Rozmístění žáků ve třídách nepřispívalo v části hodin k jejich efektivní organizaci. Pro výuku je k dispozici dostatek učebních pomůcek. Ve výuce byly většinou efektivně využívány. Psychohygienické zásady zdravého životního stylu byly uplatňovány v části hodin.

Organizační pokyny vyučujících byly zpravidla jasné, přiměřené a srozumitelné. Předávané poznatky byly spojovány s praxí, zvláště v prvouce a praktických činnostech vycházely ze zkušeností žáků. V tělesné výchově požitě vyučovací metody využívaly aktivitu a zájem žáků. Vyučující kladli důraz na praktické využití získaných poznatků. Zřídka se však vyskytovala diferencovaná výuka, v části hodin byly činnosti zaměřeny (i při souběžné výuce více ročníků) na zvládnutí učiva nebo cviků celým kolektivem třídy.

Ve většině hodin byly uplatněny vstupní motivační prvky, v části i závěrečné hodnocení a sebehodnocení. V průběhu hodin povzbuzovali vyučující žáky k práci a činnostem, oceňovali pochvalou dobré výsledky, v tělesné výchově byl jejich zájem podpořen hrami a soutěžemi. Žáci plnili aktivně pokyny učitelů a zapojovali se do výuky. Vztahy žáků a pedagogů i žáků navzájem byly pozitivní a partnerské.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je kvalita výuky ve sledované skupině předmětů hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitelka školy pracuje ve škole druhý rok po úspěšně absolvovaném konkurzním řízení.

Předložená koncepce školy vychází z podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází. Obsahuje netermínované všeobecné úkoly z oblasti výchovy, vzdělávání a materiálního zabezpečení výuky bez stanovení termínů a prostředků jejich realizace. Stanovenou koncepci rozvíjí roční plán práce na školní rok 2000/2001, který jako celek postihuje a shrnuje všechny oblasti práce školy. Stanovuje organizační uspořádání, organizaci školního roku, akce a mimoškolní aktivity. S plánem byli seznámeni pedagogičtí pracovníci školy. Další doplňující dokumenty vymezují základní cíle kontrolní činnosti, měsíční rozpis úkolů je průběžně vyhodnocován.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu přijatého vzdělávacího programu. Pro rozvíjení individuálních zájmů škola nabízí nepovinný předmět náboženství, práci v kroužcích - dovedných rukou, sportovním a výpočetní techniky.

Organizace vyučování odpovídá všeobecně závazným právním předpisům. Povinná dokumentace a dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti a hodnocení žáků je řádně vedena. Vnitřní řád školy je zpracován, práva a povinnosti žáků a pracovníků jsou vymezeny, kompetence a pracovní náplně byly pracovníkům sděleny. Ředitelka školy vydává potřebná rozhodnutí. Výroční zpráva obsahuje náležitosti stanovené právní normou. Poskytuje dostatek informací, škole slouží i jako zdroj sebehodnocení.

Způsob předávání informací pracovníkům je ustálený a účinný. S informacemi jsou seznamováni bezprostředně, využíván je především osobní styk. Nabídka vzdělávacích akcí a písemné materiály jsou zveřejňovány. Rodičům jsou informace o chování a prospěchu sdělovány prostřednictvím deníčků a žákovských knížek, další informace jsou poskytovány na třídních schůzkách, při individuálních konzultacích, neformálních setkáních a akcích školy. Škola připravuje a organizuje aktivity, kterými významně doplňuje výchovně vzdělávací program. Jedná se o besídky, kulturní vystoupení, výlety, zájezdy na divadlo, sportovní, výtvarné a pěvecké soutěže.

Systém vedení a motivování pracovníků vychází z personálního obsazení školy malým kolektivem pedagogických a provozních pracovníků. Při jejich vedení je využíván demokratický styl, je oceňována jejich iniciativa a tvořivost. Kritéria hodnocení jsou známá a prakticky jsou uplatňována.

V systému vnitřní kontroly je nejvýraznější a pravidelná průběžná kontrola, prováděná při každodenním styku ředitelky s pracovníky školy. Její zjištění a výsledky jsou zaznamenávány, případné nedostatky jsou odstraňovány bezprostředně. Kontrola vzdělávacího procesu je prováděna hospitacemi. Jejich průběh a výsledky jsou zaznamenávány, závěry jsou projednávány, v případě zjištěných nedostatků jsou stanovována opatření k jejich nápravě. Provádění analýz kontrolních výstupů nebylo dokladováno. K sebehodnocení školy slouží prověrky zadávané ředitelkou školy, prověrky Kalibro, dále i porovnání výsledků bývalých žáků na úplné škole s výstupním hodnocením.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita plánování, funkčnost organizačního uspořádání a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré, vedení a motivování pracovníků jako průměrné.

Na základě analýzy sledovaných jevů je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- *Dotazníky pro rodiče.* Součástí inspekční činnosti bylo zjištění názorů rodičů na průběh a podmínky vzdělávání prostřednictvím dotazníků. Jejich vyhodnocením byla zjištěna spokojenost naprosté většiny rodičů s celkovou úrovní školy, hodnocením výsledků žáků, informačními službami pro rodiče a kvalitou vzájemných vztahů mezi žáky a pedagogy i mezi žáky navzájem. Ve volných sděleních oceňují především obětavou práci pedagogů, kamarádský a osobní přístup k dětem, chválí školu za organizování zájmových kroužků. Návrhy na zlepšení se týkaly materiálního vybavení školy a pomoci dětem s výukovými problémy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů,
- koncepční záměry a plán práce na školní rok 2000/2001,
- kritéria pro stanovení proměnlivých složek platu pracovníků,
- tematické plány učiva,
- sešity a žákovské práce,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Základní pozitiva:

- *vstřícné a partnerské vztahy žáků a vyučujících, individuální přístup k žákům,*
- *klidná, pracovní atmosféra v hodinách, aktivita, pozornost a snaha žáků,*
- *zlepšení materiálních a psychohygienických podmínek výuky od minulé inspekce.*

Základní negativa:

- *nutnost souběžné výuky až tří ročníků v jedné třídě vedla k častému využívání frontálních metod výuky bez využití prvků vnitřní diferenciaci, nízkému rozlišení rozdílnosti obsahu učiva pro jednotlivé ročníky,*
- *malý důraz byl kladen na rozvíjení kooperačních činností,*
- *v průběhu vyučování i o přestávkách je malá pozornost věnována aktivní relaxaci.*

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- *při činnostech ve vyučovacích hodinách zadávat diferencované úkoly na základě individuálních a intelektových schopností žáků,*
- *při stanovování cílů a organizaci hodin výrazněji odlišovat obsah učiva pro jednotlivé ročníky,*
- *rozvíjet kooperační a uplatňovat relaxační činnosti v době vyučování.*

Škola dodržuje učební plán zvoleného vzdělávacího programu, cíle výuky splňují standard vzdělávání. Probírané učivo odpovídá osnovám, tematické rozvržení učiva bylo v některých předmětech v průběhu inspekce upřesněno.

Většina hodin týdenního plánu je vyučována pedagogickými pracovníky, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Materiální podmínky výuky jsou průměrné. Třídy jsou účelně vybaveny, prostředí školy je podnětné. Psychohygienické podmínky jsou v organizaci dne dodržovány, ve výuce byly někdy opomíjeny relaxační činnosti.

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z rozboru hospitací uskutečněných u tří pedagogických pracovníků školy a studia žákovských prací. Sledované hodiny byly hodnoceny jako velmi dobré a průměrné. Celkově je kvalita výuky hodnocena jako průměrná. Byl uplatňován individuální přístup k žákům, v organizaci výuky byla často zařazována samostatná práce žáků, při níž žáci ověřovali a procvičovali získané poznatky. Převažující frontální metody výuky a ne vždy vyvážené členění hodin bylo určováno nutností práce až se třemi ročníky. V části hodin byl malý důraz kladen na kooperativní činnosti, motivaci, v jejich závěru pak na shrnutí učiva, zhodnocení aktivity a výkonu dětí. Výuka probíhala v atmosféře příznivých vztahů mezi žáky a pedagogy i žáky navzájem, společným znakem byla pracovní atmosféra v hodinách.

Styl řízení vychází ze specifických podmínek neúplné školy. Ředitelka školy přistupuje k práci zodpovědně, organizace školy je funkční, informační a kontrolní činnost se opírá o každodenní kontakt ředitelky se všemi pracovníky. Řízení je operativní, pozornost je věnována zlepšování materiálních podmínek výuky, prostředí školy i jejího okolí. Kvalita řízení je hodnocena jako velmi dobrá.

Po zhodnocení všech sledovaných oblastí je škola celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jiří Novotný

Jiří Novotný v. r.

Ve Žďáru nad Sázavou dne 27. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 5. 2001

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Marie Ambrožová

Mgr. M. Ambrožová v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Obec Heřmanov

Okresní úřad Žďár nad Sázavou – referát školství

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-06-13	185/2001
Zřizovatel:	2001-06-13	184/2001

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.